

Septimus phisicorum.

¶ Tertiodecimo fin phisi. iij. ethicoꝝ virtus generat ex actibus frequenter iteratis ergo virtus acquirit per generationem et per consequens per motum. Hec vallet dicere qꝫ virtus sit ad aliquid qꝫ nullū absolutuꝝ est ad aliquid sed omne qđ est in predicamento qua uatis est absolutuꝝ. Itē per secundā regulā ante p̄di lcamētale nihil potest (vt hic dicit. S. L. lec. v.) esse in diuersis predicamētis. Item sanitas est in tertia specie ergo ad eā est motus. Antecedens patet qꝫ est qualitas sensibilis. Nam egritudo sentitur ab infirmitate et a medico per pulsum. Forte dicas qꝫ egritudo ē de tertia specie cum nihil aliud sit qꝫ ipse qualitates prime. Ex hoc sequit qꝫ ad eam est per se motus qđ est contra phisi hic. Item qualitates prime nō sunt ad aliquid. Forte dicas qꝫ sanitas est qualitas distincta a qualitatibus primis. Contra remoto omni accidente ponendo solum qualitates primas debite proportionatas animal est sanū ergo sanitas nihil dicit preter primas qualitates. Item tunc daretur mediū inter sanum et egrum qꝫ pono qꝫ sanitas continue remittatur usqꝫ ad primum instans non esse. Tunc in illo instanti illud animal non est sanum. vt patet. Nec egrum qđ probatur qꝫ egritudo non fit nisi in tempore ergo in illo instanti non est egritudo. Antecedens patet qꝫ egritudo sequitur qualitates primas qꝫ successiue fiunt et corrumpuntur.

¶ Quartodecimo aliquis potest fieri magis virtuosus ergo esse virtutis non consistit in indiuisibili ergo suscipit magis et minus ergo ad eam potest esse per se motus. Forte dicas sicut dicit cōmentator qꝫ oīs pfectio est indiuisibilis et simplex sed nihil simplex et indiuisibile est alteratio vel motus ergo fin virtutem non est alteratio. Et per consequētis nec fin maliciam. Contra hoc arguit. S. L. lec. vi. Quidam enim perfectio aliqua sit simplex et indiuisibilis recedere tamen a pfectione non est simplex et indiuisibile. Et ideo dat aliam rationem. S. L. quare ad virtutem vel scienciam non est per se motus qꝫ scz subiectum per ista perficitur. Contra grauiam per se mouentur ad sua loca naturalia licet ad eis perficiantur animalia etiam parua augentur ad quantitatem per quā perficiuntur. Item per vicium anima non perficitur ergo acquisitione eius erit motus. Forte dicas qꝫ scientia est nobis innata et ideo non generatur in nobis ut dicit philosopha hic L. C. xx. Contra hoc est platonizare et nō est verus fin peripatheticos fin quos intelligere est quoddam pati ut dicitur in tertio de anima ergo intelligere est alterari.

¶ Quintodecimo aliqua est transmutatio ad intellectionem vel visionem et illa non est terminus alterius transmutationis ergo ad ista est per se mutatio. Antecedens patet quia non semper aliquid calefit qn videt vel intelligit. Similiter potest argui de sono ad quem est per se motus cum sit de tertia specie qualitatis licet non per se terminet motum.

¶ Sextodecimo ad ea qꝫ sunt in parte sensitiva animi est alteratio sed temperatia et fortitudo virtutes sunt in parte sensitiva anime igitur maior patet ex S. L. lec. vi. qꝫ ad passiones est alteratio. sed in parte sensitiva aie scz in concupiscibili et irascibili sunt passiones scz delectatio et timor igitur quidā dicunt qꝫ in istis nō est motus phisicus et sic euadunt oīa argumenta sed mirū esset hoc phi. nō dixisse si hec solutio sufficeret. Item q̄ritur causa quare cū irasci sit proprie pati ex. S. L. xii. quare nō est proprie motus cuꝫ

ponatur in diffinitione passionis. q. xxvij. quidā dicit ad virtutē nō esse motū qꝫ sunt in indiuisibili contra vicium contingit multis modis et unus est virtuosus alio. Item virtus et vice non sunt contraria immixta ergo inter ea est motus aīs patet qꝫ tunc viciousus in instanti et valde cito fieret virtuosus quia per tenet nō fit successiue aut per motum virtuosus.

¶ Decimoseptimo arguit qꝫ ad quartā speciem qualitatis est per se motus qꝫ figura in aliquo acquiritur de nouo qꝫ cera rotunda potest fieri quadrata ergo ibi est mutatio et non nisi alteratio igitur. Itē ad qualitates sensibiles est alteratio: sed figura est huiusmodi igitur. Item ratio quare ad figurā non est per se motus est qꝫ non p̄dicantur de subiecto sed eodem modo probaretur qꝫ ad tertiam speciem qualitatis non est per se motus qꝫ albedo non p̄dicatur in recto de suo subiecto. Forte dicas qꝫ dicit de subiecto in concreto. Contra sic etiā est de figura. Itē ad albedinem est p̄ se motus et tñ albedo nō est per se terminus motus qđ sic p̄ batur qꝫ albedo est qualitas secunda ergo acquirit p̄ alterationem factā in qualitatibꝫ primis ppter hoc ei vocat qualitas secunda ergo dato qꝫ figura nō sit p̄ se terminus motus nō sequit qn ad figurā sit p̄ se motus.

¶ Decimoctavo arguit qꝫ ad secundā speciem qualitatis est per se motus qꝫ rarum et dēsum sunt de secunda specie et ista acquiruntur per motū rarefactionis et condensationis. Forte dicas qꝫ raritas sequitur motum calefactionis et ideo non per se terminat motum. Contra in celo est raritas et tamen ibi nō est calefaction. Item cōmenta. dicit qꝫ ad duriciam et moliciem est per se alteratio. Item rarefaction est motus qui per se terminatur ad qualitatem et non nisi ad rarietatem igitur. Major patet quia per rarefactionem res aliter se habet qꝫ prius.

¶ Ad primum dicitur qꝫ rethe alteratur alia alteras tione qꝫ stupore cuius non est capax. Ad aliud putat quidam vetulas semper vii incantationibus vel arte demonum. Sed basilicus etiam inficit in corporal distantia. Dicendum ergo qꝫ in talibus etiam alteratur medium. Sed de hoc in de celo. Si enim agant p̄ demones tunc demon simul est cuꝫ eo quod mouetur de his. S. L. i. parte. q. 117. ar. 3. 2. S. L. de ma. q. 16. ar. 9. 13.

¶ Ad secundum dicitur qꝫ virtus que est in semine patris est simul cum genito de hoc. S. L. i. parte. q. cxvij. ar. 1. ad. iiiij. Quidam dicunt qꝫ homo mortuus cuius virtus manet in semine non efficit hominem genitum quia non est tamen est causa efficiens eius. Sed de his in secundo. Ad aliud negatur maior qꝫ tunc aliquid generaretur ex non ente. Item mixtum est pfectius elementis ergo non est ab eis effectiue.

¶ Ad tertium in quo galienus et commē. sibi contra dicunt dicitur qꝫ siue principium sit caput siue cor istis depositis remanet virtus a qua sit motio. Et de hoc in secundo de anima.

¶ Ad quartum negatur consequentia vide in quinto phisicorum.

¶ Ad quintum dicitur qꝫ hic loquimur de alterante totali. Et tunc dico qꝫ nihil agit in remotum nisi agas vel egerit in propinquū vel aliqd sibi simile egerit.

¶ Ad sextum dicitur qꝫ angelus est in loco per operationem. Et ad aliud dicitur qꝫ mouens fin suam virtutem semper est cum moto non autem fin se.

¶ Ad septimum dicitur qꝫ ferruz per se mouetur ad magnetem. Accidit autem sibi ut sic qꝫ hoc sit fursuz